

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-1333-4/2025. számú ügyben,
rendőrségi panaszeljárás tárgyában
(előzmény ügy: RI-AJBH-32/2023.)

Érintett szerv: Eger Rendőrkapitányság

2025.

Az eljárás megindítása

... alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) sérelmezte, hogy 2022. december 30-án részrehajló módon intézkedtek vele szemben. Sérelmezte továbbá, hogy 2022. őszén az andornaktályai körzeti megbízott fenyegető módon és elfogadhatatlan stílusban kommunikált vele.

A panaszos elmondása szerint 2022. december 30-án balesetet szenvedett egy, az autója elé kifutó őz miatt és a kitérő rendőr a körülmények mérlegelése során figyelmen kívül hagyta azt, hogy a balesetet egy őz okozta. Panaszában sérelmezte továbbá, hogy a körzeti megbízott több alkalommal zaklató módon bánt vele.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (1) bekezdésének f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszaállások feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet [a továbbiakban: KRESZ];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A panaszban foglaltak, valamint a rendőrségi adatszolgáltatás alapján rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A rendőrség nyilvántartásából megállapítható, hogy D. L. r. zászlós 2022. őszén nem intézkedett a panaszossal szemben. A panasszal érintett rendőr az ezzel kapcsolatos jelentésében úgy nyilatkozott, hogy ismeri a panaszost, mint helyi lakost, mivel több

alkalommal intézkedett, illetve járt el már vele szemben (így pl. közlekedési intézkedések, illetve büntetőeljárások). A rendőr úgy jelentett, hogy a megnevezett parkolóban folytatott beszélgetésre nem emlékszik; határozottan tagadta ugyanakkor, hogy bármikor is a panasz szerinti hangnemben, azaz trágár, sértegető módon beszélt volna a panaszossal.

Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, ami segítene tisztázni a körülményeket.

2. A 2022. december 30-ai közúti közlekedési balesettel kapcsolatban a rendőri intézkedésre a balesetről szóló állampolgári bejelentést követően került sor, eleget téve az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedési kötelezettségnek. Az intézkedés során a kiérkező rendőr igazoltatni szeretne volna a panaszost, aki azonban – az eljáró rendőr jelentése szerint – nem volt együttműködő, nem volt hajlandó eleget tenni a felszólításnak. Végül a panaszos személyazonosságát a gépjármű rendszáma alapján állapították meg. A jelentés szerint a panaszos sem az eljáró rendőrrel, sem a mentőszolgálat munkatársaival, sem a helyszínen lévő más hivatalos személyekkel nem volt együttműködő; az intézkedés során végig trágár kifejezésekkel illette a jelenlévőket és azt bizonygatta, hogy senkinék a segítségére nincs szüksége, leszámítva az autómentőket. Az eljáró rendőr csak nehezen tudta kikérdezni, de a panaszos elmondásából és az eset körülményeiből az volt megállapítható, hogy az időjárási viszonyok, a lejtős útszakasz és a haladási sebesség miatt a gépjármű a kanyarban kicsúszott az útról és az árokba fordult. A rendőri jelentés szerint a panaszos akkor nem említette, hogy a baleset oka egy útra tévedő őz lett volna.

A rendőrségi adatszolgáltatás szerint a baleset helyszínén a Szabs. tv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján helyszíni szemlét tartottak, amely során arra a következtetésre jutottak, hogy a panaszos megsértette a KRESZ 25. §-ának (1) bekezdését, mivel nem a forgalmi, az időjárási és látási viszonyoknak, továbbá az útviszonyoknak megfelelően közlekedett. Az intézkedés nyomán a panaszossal szemben szabálysértési eljárás indult a Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályán a *szabs. számon*.

Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, ami segítene tisztázni, hogy pontosan hogyan zajlott az intézkedés, és annak során pontosan milyen közlések hangzottak el.

3. A Rendőrkapitányság vezetője hozzátette, hogy a panaszossal szemben folytatott büntetőeljárásban a kirendelt elmeorvos-szakértő véleménye szerint a panaszos paranoid személyiségzavarban szenved. A válaszlevél szerint már több közlekedési és egyéb tárgyú szabálysértési ügyben került sor a felelősségre vonására. Jelen ügyben panaszolt intézkedést követő szabálysértési eljárás a válaszlevél idején még folyamatban volt, abban a szabálysértési hatóság elmeorvos-szakértő kirendelését és a panaszos pályaalkalmassági vizsgálatra történő kötelezését tervezte foganatosítani.

A vizsgálat megállapításai

1. A panaszos és az érintett körzeti megbízott közötti panasz szerinti konfliktus tárgyában ellentmondás feszül, amely ellentmondás a rendelkezésre álló információk alapján – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben – feloldani nem lehet, így *e tekintetben nem állt módomban állást foglalni*.

Felhívom ugyanakkor a figyelmet a Rendőri Hivatás Etikai Kódexének 5. pontjára, amely szerint a „rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását”. Álláspontom szerint e fordulatnak különös jelentősége van. A

rendőrnek ugyanis minden esetben oly módon kell eljárnia és kommunikálnia, hogy azzal elkerülje a félreérthető, szükségtelen konfliktus lehetőségét növelő, illetve indulatot keltő helyzeteket. Kiemelendőek továbbá a Kódex 12. és 13. pontjai is, amelyek a rendőri hivatás erkölcsi követelményeinek megfelelő szolgálaton kívüli magatartás szükségességére hívják fel a figyelmet. A 13. pont hangsúlyozza, hogy a *„Rendőrség működéséhez a közbizalom elengedhetetlenül szükséges, ezért különösen károsnak tekinthetők azok a szolgálaton kívüli cselekmények, amelyek azt veszélyeztetik”*. A rendőrnek ennek megfelelően tudomásul kell vennie, hogy *„szolgálaton kívüli cselekménye, magatartása is alkalmas arra, hogy a teljes rendőri szervezet megítélését befolyásolja, a szervezetbe vetett közbizalmat súlyosan veszélyeztesse”*.

2. A tekintetben, hogy a 2022. december 30-ai intézkedés során eljáró rendőrök részrehajlásmentesen elvégezték-e a tényállástisztázási kötelezettségüket, a panaszosi és a rendőrségi álláspont között ellentmondás feszül, amely ellentmondás a rendelkezésre álló információk alapján – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben – feloldani nem lehet, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni*.

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kiletétől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2025. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos